

In deze zomereditie van de nieuwsbrief praten we je bij over recente ontwikkelingen binnen de archeologische praktijk. Zo heeft het CCvD Archeologie ingestemd met het advies voor het opstellen van een Handreiking voor fysieke bescherming van archeologisch erfgoed. Daarnaast blikken we vooruit naar het grote ArcheoScienceFest in juni en naar de jubileumeditie van het SIKB Jaarcongres in september. Ook zetten we het compendium dat onlangs is gelanceerd op vindhetverleden.nu in de spotlight en blikken we terug op de inspirerende kennisdialoog over textielfondsten. Veel leesplezier met deze zomerupdate!

Berichten uit het CCvD Archeologie

Advies over fysieke bescherming aangenomen

Hoewel de ontwikkeling van KNA 5.0 voorlopig is stilgelegd, zijn uit het voorbereidende traject belangrijke inzichten voortgekomen. Een van de opbrengsten is het advies over de fysieke bescherming van archeologisch erfgoed (*behoud in situ*) in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), dat inmiddels formeel is goedgekeurd door het CCvD Archeologie.

In januari 2023 werd een veldwerkraadpleging georganiseerd waarin tal van onderwerpen werden aangedragen voor de herziening van de KNA. Eén daarvan – de vraag hoe archeologische resten het beste fysiek kunnen worden beschermd via het KNA instrumentarium – bleek breed gedragen en urgent. Om dit thema verder te verkennen, is een klankbordgroep van professionals gevormd, die de afgelopen periode werkte aan een inhoudelijk advies op inhoud, reikwijdte en vorm van een mogelijk nieuw instrument voor *behoud in situ*. Daarbij is expliciet aandacht besteed aan de samenhang met bodem- en klimaatactoren en aan de koppeling met de waarderingssystematiek binnen de KNA.

In juni 2025 stemde het CCvD Archeologie op advies van de denktank in met het opstellen van een Handreiking Behoud In Situ. De Handreiking zal basiskennis over behoud in situ bieden en verwijzen naar de bestaande kennis, om op de juiste gronden te kunnen adviseren over behoud in situ. De denktank blijft hierbij betrokken, en enkele leden dragen ook bij aan het schrijven. Zo krijgt dit belangrijke thema uit de praktijk de aandacht die het verdient – ook buiten de formele herziening van de KNA om.

Worteldoek is een maatregel om een vindplaats in situ te beschermen (foto: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Jaarrapportage certificering 2024

Jaarlijks laat SIKB een rapport opstellen over hoe de keuringsschema's functioneren binnen de sectoren Bodembeheer, Bodembescherming en Archeologie. Voor Archeologie gaat het om het schema BRL SIKB 4000.

Het rapport – *Kwaliteitsverklaringen met blijvende waarde* – geeft inzicht in hoe het schema werkt, wat er goed gaat en waar verbeteringen mogelijk zijn. Dit gebeurt op basis van cijfers van certificerende instellingen, aangevuld met een inhoudelijke analyse vanuit het harmonisatie-overleg. Zo blijft de kwaliteit van het werkveld transparant en in ontwikkeling.

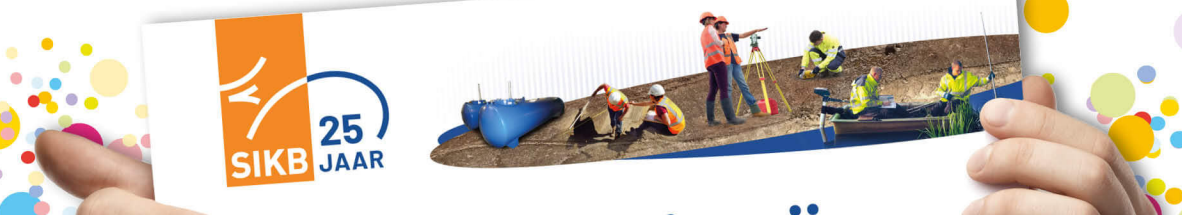
In het CCvD Archeologie van juni 2025 is het rapport besproken. Als aandachtspunt werd de huidige omgang met klachten benoemd. Klachten komen momenteel binnen bij de inspectie en niet bij de certificerende instellingen. Meer inzicht in wat voor klachten er zijn zou een beter beeld in de werking van het kwaliteitssysteem kunnen geven.

Voortgang rond Programmaraad Archeologie

Binnen het CCvD Archeologie is in december 2024 gesproken over het instellen van een Programmaraad Archeologie, op initiatief van het SIKB-bestuur. Programmaraden zijn binnen SIKB al actief voor andere thema's, zoals bodembeheer en bodembescherming, en richten zich op strategische vraagstukken, maatschappelijke ontwikkelingen en het functioneren van documenten in de praktijk. De Programmaraad zal als klankbord dienen en adviseren over beleid, regelgeving en uitvoering. Dit geeft het CCvD ruimte om zich meer te richten op de tactisch-operationele kant en kwaliteitsborging van documenten die onder de BRL SIKB 4000 en KNA vallen. Inmiddels zijn er gesprekken gevoerd bij verschillende koepels en ook de komende tijd worden er nog gesprekken gevoerd. Ondertussen wordt er ook gewerkt aan een profielschets voor leden en aan de agendering voor de Programmaraad. De ambitie is om de Programmaraad in het najaar van 2025 te laten starten.

25 september: Jubileumeditie SIKB Jaarcongres

Op donderdag 25 september 2025 vieren we 25 jaar SIKB tijdens de jubileumeditie van het Jaarcongres. Welke uitdagingen zijn we afgelopen 25 jaar tegengekomen in ons werkveld en wat kunnen we daar terugblikkend zoal van leren? Welke opgaven liggen er nu voor ons op het terrein van bodem, archeologie en datastandaarden? En hoe kunnen we ervoor zorgen dat we als vakgebied up-to-date blijven op het gebied van kwaliteitsborging, digitalisering en het toepassen van kennis? Op 25 september heten we u van harte welkom bij Theater Orpheus in Apeldoorn om hierover samen in gesprek te gaan. In het plenaire programma geven inspirerende sprekers Maaike Harbers (lector Artificial Intelligence & Society) en Midas Dekkers (bioloog en schrijver) ons nieuwe inzichten om samen bij de tijd te blijven. In twee rondes parallelsessies gaan we verder de diepte in. De sessies belichten en verbinden de volgende thema's:

Ook wordt voor de derde keer de SIKB-Studieprijs uitgereikt. We sluiten het programma op ludieke wijze af, waarna er aan het einde van de dag gelegenheid is om na te praten en samen het glas te heffen om het jubileum te vieren. Duik mee in het verleden, heden en de toekomst van ons vakgebied op de jubileumeditie van het SIKB Jaarcongres.

Het programmaboekje en het aanmeldformulier vind je op de website

Maak kans op de SIKB Studieprijs!

Kijk voor meer informatie en de voorwaarden op www.sikbjaarcongres.nl/studieprijs

Aanmelden kan tot 15 augustus 2025

Nieuw op vindhetverleden.nu: het compendium

Op vindhetverleden.nu – hét kennisplatform voor archeologen, natuurwetenschappers en erfgoedprofessionals – is nu een waardevolle nieuwe toevoeging beschikbaar: het **compendium**. Dit digitale naslagwerk biedt een overzicht met uitleg van methoden en technieken. Of je nu student bent, onderzoek doet of werkt in het veld, het compendium is een praktische en inhoudelijke steun bij het verdiepen van je expertise of het voorbereiden van projecten. Neem een kijkje en verrijk je kennis op:

www.vindhetverleden.nu

Terugblik kennisdialoog: textiel in de archeologie

De zesde Vindhetverleden.nu kennisdialoog op 8 mei stond volledig in het teken van textiel uit archeologische context. Experts Sasja van der Vaart-Verschoof (The Overdressed Archeologist), Ineke Joosten (Rijksgerfgoedlaboratorium, RCE), Marijn Stolk (zelfstandig onderzoeker) en Art Proaño Gaibor (Rijksgerfgoedlaboratorium, RCE) deelden inzichten over onderzoeksmethoden op textiel, zoals SEM-EDX en UHPLC-PDA-HRMS, en presenteerden inspirerende case studies.

We kijken terug op een waardevolle bijeenkomst waarin kennis werd gedeeld, vragen werden gesteld en oplossingsrichtingen werden verkend. De hoop is dat deze kennisdialoog bijdraagt aan verdere kennisuitwisseling en via het PvE en onderzoek en uitwerking ook aan toepassing bij een onderzoek.

Om alvast in je agenda te zetten:
De tweede Kennisdialoog in 2025 zal plaatsvinden op **13 november** en in het teken staan van gebruikssporen op archeologisch vondstmateriaal.

Foto: Deelnemers aan de Kennisdialoog keken samen met Marijn Stolk naar textiel uit archeologische context.

Bekijk hier de opnames en verslagen van alle Kennisdialogen

Vrijdag 27 juni: Het grote ArcheoScienceFest

Vrijdag 27 juni 2025 is het zover: dan vindt het grote **ArcheoScienceFest** plaats in Castellum Hoge Woerd in Utrecht. Dit eenmalige kennisfestival, onder de vlag van E-RIHS, staat in het teken van het delen van expertise, data en innovatieve tools. Dé gelegenheid om vakgenoten te ontmoeten uit binnen- en buitenland, je te laten inspireren door uiteenlopende casestudies en kennis te maken met het ArchLab, dendrochronologie, 3D, VR en AI. Ook kun je de sciencemarkt bezoeken en alles te weten komen de conservering van het Romeinse schip in het Castellum. Dat alles in een festivalsfeer met kraampjes, foodtrucks en muziek.

Een van de vele technieken die op het ArcheoScienceFest in de spotlight staat is SedaDNA. In de nieuwsbrief Tussen Bodem en Ondergrond verscheen recent een interview waarin onderzoekers Saskia Stevens en Fabricio Furni van de Universiteit Utrecht inzoomen op de toepassing van deze waardevolle techniek en vooruitblikken op het festival.

Naar het interview met Saskia Stevens en Fabricio Furni

HET GROTE ARCHEOSCIENCEFEST

vrijdag 27 juni 2025

[Bekijk hier de trailer van het ArcheoScienceFest.](#)

Bekijk hier alvast het programma en de plattegrond

Aanmelden voor Het grote ArcheoScienceFest